

 Hospital Universitari Sant Joan NEUS	Protocolos de Supervisión y adquisición progresiva de responsabilidades del residente	Revisión Data Pàg.
	CDMIR_PROT	

**PROTOCOLS DE SUPERVISIÓ I D'ADQUISICIÓ PROGRESSIVA DE
RESPONSABILITATS DEL RESIDENT.**

PEDIATRIA I AREES ESPECÍFIQUES

HOSPITAL UNIVERSITARI SANT JOAN

Realitzat per Els tutors de cada especialitat	Aprovat per : Comissió de Docència	Vistiplau Dr. José Augusto Garcia Navarro Director Gerent
2010 / 2011		

BASES LEGALES

Real Decreto 183/2008 (B.O.E. de 21 de febrero de 2008)

Artículo 14. El deber general de supervisión.

De acuerdo con lo establecido en el artículo 104 de la Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad, en el artículo 34.b) de la Ley 16/2003, de 28 de mayo, de cohesión y calidad del Sistema Nacional de Salud y en el artículo 12.c) de la Ley 44/2003, de 21 de noviembre, toda la estructura del sistema sanitario estará en disposición de ser utilizada en las enseñanzas de grado, especializada y continuada de los profesionales.

Dicho principio rector determina que las previsiones de este real decreto y las que adopten las comunidades autónomas sobre los órganos colegiados y unipersonales de carácter docente, se entiendan sin perjuicio del deber general de supervisión inherente a los profesionales que presten servicios en las distintas unidades asistenciales donde se formen los residentes. Dichos profesionales estarán obligados a informar a los tutores sobre las actividades realizadas por los residentes.

Los responsables de los equipos asistenciales de los distintos dispositivos que integran las unidades docentes acreditadas para la formación de especialistas programarán sus actividades asistenciales en coordinación con los tutores de las especialidades que se forman en los mismos, a fin de facilitar el cumplimiento de los itinerarios formativos de cada residente y la integración supervisada de estos en las actividades asistenciales, docentes e investigadoras que se lleven a cabo en dichas unidades, con sujeción al régimen de jornada y descansos previstos por la legislación aplicable al respecto.

Artículo 15. La responsabilidad progresiva del residente.

1. El sistema de residencia al que se refiere el artículo 20 de la Ley 44/2003, de 21 de noviembre, implica la prestación profesional de servicios por parte de los titulados universitarios que cursan los programas oficiales de las distintas especialidades en Ciencias de la Salud.

Dicho sistema formativo implicará la asunción progresiva de responsabilidades en la especialidad que se esté cursando y un nivel decreciente de supervisión, a medida que se avanza en la adquisición de las competencias previstas en el programa formativo, hasta alcanzar el grado de responsabilidad inherente al ejercicio autónomo de la profesión sanitaria de especialista.

2. En aplicación del principio rector que se establece en el artículo anterior, los residentes se someterán a las indicaciones de los especialistas que presten servicios en los distintos dispositivos del centro o unidad, sin perjuicio de plantear a dichos especialistas y a sus tutores cuantas cuestiones se susciten como consecuencia de dicha relación.

3. La supervisión de residentes de primer año será de presencia física y se llevará a cabo por los profesionales que presten servicios en los distintos dispositivos del centro o unidad por los que el personal en formación esté rotando o prestando servicios de atención continuada.

Los mencionados especialistas visarán por escrito las altas, bajas y demás documentos relativos a las actividades asistenciales en las que intervengan los residentes de primer año. Las previsiones contenidas en este apartado se adaptarán a las circunstancias específicas de supervisión en las especialidades cuya duración sea de un año.

4. La supervisión decreciente de los residentes a partir del segundo año de formación tendrá carácter progresivo. A estos efectos, el tutor del residente podrá impartir, tanto a este como a los especialistas que presten servicios en los distintos dispositivos del centro o unidad, instrucciones específicas sobre el grado de responsabilidad de los residentes a su cargo, según las características de la

especialidad y el proceso individual de adquisición de competencias.

En todo caso, el residente, que tiene derecho a conocer a los profesionales presentes en la unidad en la que preste servicios, podrá recurrir y consultar a los mismos cuando lo considere necesario.

5. Las comisiones de docencia elaborarán protocolos escritos de actuación para graduar la supervisión de las actividades que lleven a cabo los residentes en áreas asistenciales significativas, con referencia especial al área de urgencias o cualesquiera otras que se consideren de interés.

Dichos protocolos se elevarán a los órganos de dirección del correspondiente centro o unidad para que el jefe de estudios de formación especializada consensúe con ellos su aplicación y revisión periódica.

NIVELES DE RESPONSABILIDAD

Los niveles de responsabilidad que el residente alcanzará durante su formación se definen de menor a mayor de la siguiente forma

NIVEL 3. NIVEL DE MENOR RESPONSABILIDAD.

Se refiere a un nivel de aprendizaje básico en el que el residente aprende atendiendo las explicaciones u observando las actividades realizadas por el adjunto. En este nivel, el residente no tiene ninguna responsabilidad y actúa exclusivamente como observador o asistente.

NIVEL 2. NIVEL DE RESPONSABILIDAD INTERMEDIA.

Se refiere a las actividades realizadas directamente por el residente bajo la supervisión directa del tutor o facultativo especialista responsable. En este nivel el residente está obligado a comentar con el adjunto todas aquellos procesos que se encuentran fuera de la normalidad

NIVEL 1. NIVEL DE MAYOR RESPONSABILIDAD.

Se refiere a las actividades que el residente realiza directamente sin necesidad de tutorización directa. El residente ejecuta y valida su acción y solamente consulta el adjunto aquellas situaciones que considera necesarias

PROTOCOL D'ADQUISICIÓ PROGRESSIVA DE RESPONSABILITATS DELS RESIDENTS DE L'ESPECIALITAT DE PEDIATRIA

0. Nivells de Responsabilitat .....
1. Residentes de primer año .....
2. Residentes de segundo año .....
3. Residentes de tercer año.....
4. Residentes de cuarto año .....

0. NIVELLS DE RESPONSABILITAT

NIVELL 3: Menor responsabilitat. Activitats realitzades pel facultatiu especialista, observades o assistides a l'execució pel resident, que careix de responsabilitat.

NIVELL 2: Responsabilitat intermitja. Activitats realitzades directament pel resident, sota la supervisió directa del tutor

NIVELL 1: Major responsabilitat. Activitats realitzades directament pel resident, sense necessitat de tutorització. El resident executa i posteriorment informa.

1. RESIDENT DE PRIMER ANY

NIVELL 3:

- RCP Avançada.
- Realització de consultes externes.
- El tractament específic el decideix l'adjunt, el resident és observador.
- La decisió d'alta o ingrés hospitalari és de l'adjunt, i el resident actúa com a observador.
- Exploracions complementàries:
  - o Primeres puncions lumbar
  - o Tècniques de cateterització perifèrica i / o central.
  - o Realitzar tòraco-centesis.

NIVELL 2:

- RCP bàsica.
- Utilització racional d'antibiòtics a urgències segons protocol.
- Maneig de patologies més freqüents en el nostre medi.
- Urgències: Capacitat de visitar triatge nivells 1-3
- Exploracions complementàries:
  - o Sol·licitar proves complementàries més específiques per orientació diagnòstica.
  - o Interpretar ECG.
  - o Realitzar puncions lumbar.
- Rotació per escolars i lactants.
- Tractament / sutura de ferides.
- Realitzar informe d'ingrés o alta hospitalària.

NIVELL 1:

- Iniciar RCP en cas d'urgència
- Capacitat de realització correcta d'anamnesis i història clínica.
- Exploració física bàsica.
- Maneig del pacient i família (tècniques de comunicació amb pacient i familiars)
- Urgències: Capacitat de visitar triatge nivell 4 i 5.
- Interpretar analítica sanguínea bàsica, Rx tòrax simple, Rx abdomen simple.
- Sol·licitar analítica sanguínea de rutina, hemocultiu, coprocultiu, urocultiu i analítica d'orina segons protocol.

2. RESIDENT DE SEGON ANY

NIVELL 2:

- Capacitat de maneig de descompensació aguda de patologies com deshidratació en gastroenteritis, cetoacidosis diabètica...
- Orientació de patologia renal, digestiva, neurològica, ...
- Coneixement de monitors, respiradors i tècniques de ventilació.
- Utilització racional i correctad'antibiòtics a urgències segons protocol.
- Valoració ràpida de la gravetat del malalt.
- Realitzar informe d'ingrés o alta hospitalària.
- Urgències: Capacitat per visitar nivells 1-2.
- Exploracions complementàries:
  - o Realitzar puncions lumbar.
  - o RCP bàsica.
- Exploracions complementàries:
  - o Tècniques de cateterització perifèrica i / o central.
  - o Realitzar tòraco-centesis.
- Realització de consultes externes.
- Realitzar informe d'ingrés o alta hospitalària.
- El tractament específic el decideix el resident amb supervisió de l'adjunt.
- La decisió d'alta o ingrés hospitalari és del resident supervisat pel tutor.

NIVELL 1:

- Capacitat de realització correcta d'anamnesis i història clínica.
- Exploració física bàsica i específica de patologia aguda i urgent
- Maneig del pacient i família (tècniques de comunicació amb pacient i familiars)
- Urgències: Capacitat de visitar nivell 3-5.
- Sol·licitar analítiques sanguínies de rutina, d'estudi específic, hemocultiu, coprocultiu o analítica d'orina / urocultiu.
- Interpretar analítica sanguínea bàsica i d'estudi, Rx tòrax simple, Rx abdomen simple sense supervisió tutor i ECG.
- Realitzar orientació diagnòstica.
- Tractament / sutura de ferides inciso-contuses sense supervisió de tutor.

3. RESIDENT DE TERCER ANY

NIVELL 2:

- Capacitat de maneig de descompensació aguda de patologies com deshidratació en gastroenteritis, cetoacidosis diabètica...
- Orientació de patologia renal, digestiva, neurològica...
- Valoració ràpida de la gravetat del malalt.
- Urgències: Capacitat per visitar nivells 1.
- Exploracions complementàries:
  - o Realitzar tòraco-centesis
- RCP bàsica.
- Coneixement i ús de monitors, respiradors i tècniques de ventilació.
- Exploracions complementàries:
  - o Realitzar tòraco-centesis.
  - o Efectuar aspirat de moll d'òs.
- Realitzar informe d'ingrés o alta hospitalària.
- Realització de consultes externes.

- El tractament específic el decideix el resident amb supervisió indirecta de l'adjunt en casos complicats.
- La decisió d'alta o ingrés hospitalari és del resident supervisat indirectament pel tutor en casos complicats.

NIVELL 1:

- Capacitat de realització correcta d'anamnesis i història clínica.
- Exploració física bàsica i específica de patologia aguda i urgent.
- Maneig del pacient i família (tècniques de comunicació amb pacient i familiars)
- Realitzar informe d'ingrés o alta hospitalària.
- Tractament / sutura de ferides inciso-contuses.
- Urgències: Capacitat de visitar nivell 2-5.
- Utilització racional i correcta d'antibiòtics a urgències segons protocol.
- Exploracions complementàries:
  - o Realitzar puncions lumbar.
  - o Interpretar analítica sanguínea bàsica i d'estudi, Rx tòrax simple, Rx abdomen simple sense supervisió tutor i ECG.
  - o Tècniques de cateterització perifèrica i / o central.
- Realitzar orientació diagnòstica.

4. RESIDENT DE QUART ANY

NIVELL 2:

- RCP avançada amb supervisió indirecta d'adjunt.
- Urgències: Visitar nivells 1 amb supervisió indirecta d'adjunt.
- La decisió d'alta o ingrés hospitalari és del resident d'acord amb el adjunt
- Exploracions complementàries:
  - o Realitzar tòraco-centesis.
  - o Efectuar aspirat de moll d'òs.

NIVELL1:

- Capacitat de realització correcta d'anamnesis i història clínica.
- Exploració física bàsica i específica de patologia aguda i urgent.
- Maneig del pacient i família (tècniques de comunicació amb pacient i familiars)
- Capacitat de maneig de descompensació aguda de patologies com deshidratació en gastroenteritis, cetoacidosis diabètica...
- Orientació de patologia renal, digestiva, neurològica, ...
- Valoració ràpida de la gravetat del malalt.
- Coneixement i ús de monitors, respiradors i tècniques de ventilació.
- Utilització racional i correcta d'antibiòtics a urgències segons protocol.
- Realitzar informe d'ingrés o alta hospitalària.
- Tractament / sutura de ferides inciso-contuses.
- Realitzar orientació diagnòstica
- Urgències: Capacitat de visitar nivell 2-5 sense supervisió d'adjunt.
- Exploracions complementàries:
  - o Realitzar puncions lumbar.
  - o Interpretar analítica sanguínea bàsica i d'estudi, Rx tòrax simple, Rx abdomen simple sense supervisió tutor i ECG.
  - o Tècniques de cateterització perifèrica i / o central.
- Realitzar informe d'ingrés o alta hospitalària.
- Realització de consultes externes.
- El tractament específic el decideix el resident.